

שיעור הלכה

החדשה
החסידית
לצעירים

פרשת לך לך תשע"ה

גליון י'

נושא השבוע

השבוע אנו נלמד את סימן כ"ב המדבר מהלכות תחנון.

ברוב בתי הכנסת, לא אוהבים להגיד תחנון. לפעמים נראה כאילו אנשים ממש כועסים על השלוש דקות האלו שבהם נאלצו להגיד תחנון רח"ל. הסיבה לכך היא שאינם מודעים לגודל קדושת התחנון, ומעלת אמירתה. עד כדי כך שהט"ז פוסק שחתן לא יתפלל בבית הכנסת על מנת שלא להפסיד את הציבור מלומר תפילה קדושה ויקרה זו (אם כי יש לציין כי אין מנהגינו כך, כפי שיתבאר בעזרת ה' בשיעור).

אציין רק מספר מעלות שמובאות בפרי עץ חיים: א. נעשה בריה חדשה, כאילו מת ונסתלק מן העולם. ב. נותנין לו עוז ותעצומות ללחום עם היצר הרע. ג. תוספות השכל בתורה ובסודותיה. ד. תוספות דבקות בקונו. ה. זוכה למסילה, כדכתיב "אשרי אדם עז לו בכך, מסלות בלבבם". ו. השפעה לשכינה שאומרת תן לי כך, בשביל פלוני בני. ז. בשעת המיתה אומרים לו שלום ומסתלק מיד, ושאר הצדיקים שלא כיונו לזה, מתעכבין כל השבעה ח. אין חטא בא על ידו.

מעשה שהיה השידוך של תחנון עם על חטא

השידוך המוזר התמיה את הכול. הצעות נכבדות מאוד הגיעו בעבור בתו של רבי ברוך ממז'בוז', ואת כולם דחה. והנה, אך הגיעה ההצעה הנוכחית, קיבלה? ללא היסוס ובשמחה מיוחדת. החתן היה בנו של אחד מנכבדי ז'יטומיר, גביר גדול אך אדם פשוט, אשר ודאי אינו מגיע למעמדם של קודמיו. הדבר הפליא את החסידים. מועד החתונה הגיע, ושיירת חסידים גדולה התלוותה למשפחת הרבי, בדרך לעיר ז'יטומיר, לשמוח בשמחת החתונה. ההתרגשות הייתה גדולה. לפתע אירע דבר. מישהו העלה זיכרונות מהעבר הרחוק, על דברים חמורים, לא-ראויים, שעשה אבי החתן בצעירותו..

השמועה עברה מפה לאוזן, והכתה בהלם את כל החסידים. כיצד ייתכן הדבר, תמהו. ואולי מחובתם לגלות את אוזנו של הצדיק על המידע החשוב. מוטב שידע זאת עכשיו, מש יגיע הדבר לאוזניו לאחר החתונה. התלבטו החסידים ולבסוף צץ רעיון במוחם: ימסרו זאת לידי ר' הרשלי מאוסטרופולי, הידוע בחוש ההומור החרף שלו. פעמים רבות, בשעה שפני קודשו של הרבי נראו קודרות, ידע ר' הרשלי כיצד להעלות חיוך על שפתיו. 'ודאי ימצא ר' הרשלי את הדרך להביא את הדבר לידיעת הרבי', החליטו החסידים. בתוך כך הגיע בוקר יום החתונה. ר' הרשלי, שקיבל עליו את המשימה, אזר עוז ודפק על דלת חדרו של הצדיק, עוטה על פניו ארשת עליזה. "יבוא", נשמע קולו של הצדיק. ר' הרשלי נכנס, ורבי ברוך ממז'בוז' נשא אליו את עינו. "מזל טוב! מזל טוב!", הכריז ר' הרשלי. הביט בו הצדיק בפליאה, ור' הרשלי המשיך: "זה עתה נודע לנו על שידוך חדש, ממש מן השמים! המזוג זיווגים שידך את ה'והוא רחום' הארוך עם ה'על חטא' של יום-

פינת האקטואליה

- האם מותר לדבר לפני תחנון?
- מה הקשר בין ספר תורה לתחנון?
- מדוע לא אומרים תחנון בבית האבל?
- האם חתן פוטר מתחנון?
- למה בשני ומישי אומרים יותר תחינות?
- מה מקור המנהג החסידי לא לומר תחנון בימי הילולא של צדיקים?
- על איזו יד נוטים?

את החשובות תשמעו
בשיעור ההלכה לבני
התפילה!

האימרה החסידית

בנערותי הייתי סובר כי דבר קל הוא להתפלל ובקש רחמים בעד חבירו, אבל באמת התפילה היא עבודה הקשה מכל העבודות.

הרה"ק ר' אהרן מקארלין זי"ע

בדיחותא

היה פאט פאט פאט חסיד
פאט פאט פאט פאט פאט
תחנון. כל פאט פאט פאט
איזה יארצייט פאט פאט פאט
אחך וכך נפטר
מאמירת התחנון.

יום אחד לא הציחו
אחד לא יארכיו,
ומאד נאצבו אף ליקט צ'
אשר יואצבו אומר תחנן,
צד קפט אחד ואמר:

"רבות!! וו הנפסקט! יום
כך כד דולף שבו אף אחד
לא מנת, היאק אפטר
אומר תחנן?!"

מי אהנו

עלון זה יוצא לאור על ידי חבורת שיעור הלכה, המתקיים מידי יום במדרשה החסידית קודם תפילת שחרית בשעה 7:30. השיעור נמסר ע"י ר' ניסן משה פודולסקי, מנהל הפנימיה.

המדרשה החסידית מגדלת בחורים יראי ה', אוהבי תורה ואנשי מעשה.

כור קשר

<http://www.mcl.org.il>

nisanpodolsky@gmail.com

הכיפורים... ומדוע לא להביא לידיעת הרבי שמחה גדולה כזאת?!... רבי ברוך הבין את הרמז, וציוה על החסיד לגלות את כל הידוע לו. גולל ר' הירשלי לפני רבו את הפרשה, כפי ששמעה? מוותיקי המקום, הזוכרים את מה שאירע לפני כשלושים שנה. "כאשר נודע אותו חטא חמור, קיבל המחנות המיועד את עונשו בביזיון גדול, עד שהוכרח לברוח מן העיר. רק לאחר שנים רבות חזר לעירו, כאשר הפרשה כבר נשכחה", סיים את סיפורו. מצחו של הצדיק נחרש קמטים, ועיניו הביטו כצופה למרחוק. ר' הרשלי ציפה במתח לתגובתו של הרבי על השמועה המרעישה. לפתע התנער הצדיק, ובחיוך שמח פנה אל ר' הרשלי ואמר: "שידוך זה הוא מן השמים, ומכיוון שזה רצון ה', תתקיים החתונה הערב כמתוכנן, מתוך שמחה גדולה. יהי רצון שתהיה בשעה טובה ומוצלחת כאן ולמעלה"... הפטיר. החתונה יומי השבע-ברכות נחוג בשמחה עילאית, על-פי מיטב המסורת החסידית, ופמליית החסידים הגדולה התכוננו לשוב לבתיהם. לפני הנסיעה בא שליח אל הצדיק מטעם הרבנית הזקנה, אשת רבי זאב-וולף מז'יטומיר, מתלמידיו הגדולים של המגיד ממזריטש. הוא מסר את בקשתה: לעצור ליד ביתה של הרבנית ולבקרה לזמן-מה, כי בגלל חולשתה הרבה לא היה ביכולתה לבקרו. נענה הצדיק וכאשר עברה מרכבתו ליד ביתה, עצר ונכנס לבית הרבנית, מלווה בכמה ממקורביו. "ברוכים הבאים", נשמע קולה של הרבנית, "ברוך ה' שזיכני בביקור זה של אחד מגדולי הדור". הבין רבי ברוך שכוונת הרבנית אינה לשם מליצה בעלמא ושאל: "וכיצד תדעי מי נמנה עם גדולי הדור?!... הרהרה הרבנית לרגע ואמרה: "סיפור ארוך הוא, שאירע לפני שנים רבות, אך הנני זוכרת אותו כאילו אירע היום. הואיל-נא להתעכב מעט ואספר את הסיפור עד תומו". ישבו הרבי והחסידים, והרבנית פתחה: "יום אחד נשמע קול המולה מכיוון הרחוב. ניגשתי לחלון ומחזה נורא נגלה לנגד עיניי: אברך צעיר, מוקף המון רב, המכנה אותו בשמות-גנאי ומבזה אותו לעיני כול. כמה מהנערים אף השליכו עליו בוך ורפש... "הבטתי באברך וראיתי פנים עדינות, שהעידו על יראת-שמים גדולה. לא יכולתי להבין כיצד מבזים אותו כאחד הריקים". "לפתע הבחנתי שגם בעלי עומד ליד החלון וצופה במתרחש. 'אבוי!', קרא מעומק ליבו, 'הלוואי שהייתי אני זך וטהור כאברך יקר זה, שאין בידו להוכיח את צדקתו לבני-אדם המתבססים על שמועות שקר ולשון הרע'. "כעבור רגע אמר לי בעלי: 'בטוח אני כי זכותו של אברך זה גדולה ביותר, שהלוא נאמר אשרי מי שחושדים בו ואין בו. בגלל הביזיון הנורא שסבל היום יזכה לשכר גדול מן השמים: בנו ישתדך עם בתו של אחד מגדולי הדור"... הרבנית הזקנה סיימה את סיפורה: "ידע הרבי, כי אותו אברך אינו אלא מחותנו החדש, שאכן זכה והתקיימה בו ברכת בעלי. ועכשיו יודעים אתם כיצד אני יודעת שכבודו הוא מגדולי הדור?... ותעלומת השידוך המוזר באה על פתרונה.

פרשת השבוע לך לך – אמונה

לאחר מלחמת המלכים, נגלה הקב"ה אל אברהם אבינו ע"ה, ואמר לו: "אל תירא, אברם. אנכי מגן לך שכרך הרבה מאד". אך אברהם אבינו לא נרגע, הרי הולך הוא ערירי, ומי איפה יירשנו? הקב"ה מוציא אותו החוצה ואומר לו להביט אל השמים ולספור הכוכבים "ויאמר לו כה יהיה זרעך". התורה כותבת לנו "והאמין בה", ויחשבה לו צדקה".

נשאלת השאלה: מדוע ה' כל כך מעריך פתאום את אמונתו של אברהם אבינו? הרי כבר בגיל שלוש הכיר את בוראו, ומדוע זה יהרהר אחר דבריו יתברך, בגיל תשעים?

זקן הודי, מלטף את "אלוהיו"

אלא שאנו צריכים קצת להבין את הרקע לאופן האמונה בימים ההם. באותם ימים, אנשים האמינו בכל מיני צורות ואלילים, לא מפני שטיפשים היו, אלא כפי שכותב הרמב"ם שחשבו שכיון שהקב"ה ברא כל מיני כוכבים לשמשו, ראוי לעבדם, ועם הזמן הזניחו את העיקר, ונשארו עם הטפל. אך בכל דור ודור היו יחידים שחקרו את האמונה, עד שהגיעו למקור שזה הקב"ה בכבודו ובעצמו. אך הכל היה מבוסס על הגיון, גם אברהם אבינו התחיל את חקירתו על בסיס הגיון כפי המדרש הידוע שכתחילה עבד את השמש ואח"כ את הירח, עד שגילה שחייב להיות מנהיג אחד לכל העולם.

אך כאן, כשהקב"ה מבטיחו בן בגיל תשעים, הרי זה משולל כל הגיון, ומדוע זה לא יחפש סיבה יותר הגיונית לקיום העולם? אלא שאמונתו בקב"ה היתה כה חזקה, שגם כשזה כבר כלל לא היה הגיוני הוא עדיין נשאר חזק באמונתו, מה שכלל לא היה מצוי עד אז. לכן הקב"ה החשיב לו את זה כצדקה.